

Modül (öneri) No	139
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Cemaat
Modül (Alt konu)	Cemaatin Önemi
Amaçlar	Kainattaki birlik ve dayanışma olgusu üzerinden cemaat kavramını idrak eder. Bireysel hareket etmek yerine birlikte hareket etmeyi tercih eder.
Süre	40 dk.
Seviye	Seviye-2
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Eleştiri Yazma Zıt Panel İlke Çıkarma
Materyal ve Teknoloji	Kağıt, Kalem
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Eleştiri Yazma - Öğrenciler dersin başında iki gruba ayrılır. - ‘Cemaate mensup olmak maddi ve manevi olarak zararlıdır, ben bütün cemaatlere karşıyım’ diyen birisine grupların eleştiri yazması talep edilir. - Grupların yazdıkları eleştiri yazıları gruplar arasında değiştirilir. - Eleştiri yazıları okunarak birlikte değerlendirilir. Zıt Panel - Ders metni okunur. - Öğrenciler dersi dikkatli okumaları ve okurken 5’er soru çıkarmaları istenir. - Öğrenciler 2 gruba ayrılır. - Her grup bir başkan seçer. - Öğrenciler grupları ile birlikte sorularını birleştirerek düzenlerler. - Gruplar sırayla birbirlerine soru sorar ve cevaplarlar. - Kimlerin soru soracağına ve cevap vereceğine başkan karar verir.
Ölçme ve Değerlendirme	İlke Çıkarma - Ders metni okunur - Öğrenciler 3-4 kişilik gruplara ayrılır. - Öğrenciler metinden hareketle; “Ben bu konu hakkında, nasıl düşünmeliyim/nasıl düşünmemeliyim, Ne için bir cemaate mensup olmalıyım?” sorularının cevabı olacak şekilde, örnekleriyle birlikte kendilerine yönelik ilkeler çıkarmaları istenir. - Her grup çıkardığı ilkeleri okur.
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.) 1. Metin Salisen: Bu zaman, cemaat zamanıdır. Ferdî şahısların dehası, ne kadar harika da olsalar, cemaatin şahs-ı mânevîsinden gelen dehasına karşı mağlûp düşebilir. Onun için, o mübarek kardeşimin yazdığı gibi, âlem-i İslâmı bir cihette tenvir edecek ve kudsî bir dehânın Nurları olan bir vazife-i imaniye, bîçare,

zaif, mağlûp, hadsiz düşmanları ve onu ihanetle, hakaretle çürütmeye çalışan muannid hasımları bulunan bir şahsa yüklenmez. Yüklense, o kusurlu şahıs ihanet darbeleriyle düşmanları tarafından sarsılsa, o yük düşer, dağılır.

(Emirdağ Lahikası 39. Mektup, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2025, s. 100)

2. Metin

İkinci misal: Ehl-i san'at, netice-i san'atı ziyade kazanmak için, iştirak-i san'at cihetinde mühim bir servet elde ediyorlar. Hattâ dikiş iğneleri yapan on adam, ayrı ayrı yapmaya çalışmışlar. O ferdî çalışmanın, her günde yalnız üç iğne, o ferdî san'atın meyvesi olmuş. Sonra, teşrikü'l-mesâi düsturuyla on adam birleşmişler. Biri demir getirip, biri ocak yandırıp, biri delik açar, biri ocağa sokar, biri ucunu sivriltilir, ve hâkezâ...

Herbirisi iğne yapmak san'atında yalnız cüz'î bir işle meşgul olup, iştigal ettiği hizmet basit olduğundan vakit zayi olmayıp, o hizmette meleke kazanarak, gayet sür'atle işini görmüş. Sonra, o teşrik-i mesâi ve taksim-i a'mâl düsturuyla olan san'atın semeresini taksim etmişler.

(Lem'alar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2025, s. 281)

3. Metin

İkinci Düsturunuz

Bu hizmet-i Kur'anîyede bulunan kardeşlerinizi tenkit etmemek ve onların üstünde fazilet-füruşluk nevinden gıpta damarını tahrik etmemektir.

Çünkü nasıl insanın bir eli diğer eline rekabet etmez, bir gözü bir gözünü tenkit etmez, dili kulağına itiraz etmez, kalp ruhun ayıbını görmez. Belki birbirinin noksanını ikmal eder, kusurunu örter, ihtiyacına yardım eder, vazifesine muavenet eder. Yoksa o vücud-u insanın hayatı söner, ruhu kaçar, cismi de dağılır.

Hem nasıl ki bir fabrikanın çarkları birbiriyle rekabetkârane uğraşmaz, birbirinin önüne takaddüm edip tahakküm etmez, birbirinin kusurunu görerek tenkit edip sa'ye şevkini kırıp ataletle uğratmaz. Belki bütün istidatlarıyla, birbirinin hareketini umumî maksada tevcih etmek için yardım ederler, hakiki bir tesanüd bir ittifak ile gaye-i hilkatlerine yürürler. Eğer zerre miktar bir taarruz, bir tahakküm karışsa; o fabrikayı karıştıracak, neticesiz, akîm bırakacak. Fabrika sahibi de o fabrikayı bütün bütün kırıp dağıtacak.

İşte ey Risale-i Nur şakirdleri ve Kur'an'ın hizmetkârları! Sizler ve bizler öyle bir insan-ı kâmil ismine lââyık bir şahs-ı manevînin azalarıyız. Ve hayat-ı ebediye içindeki saadet-i ebediyeyi netice veren bir fabrikanın çarkları hükmündeyiz. Ve sahil-i selâmet olan Dârü's-selâm'a ümmet-i Muhammediyeyi (asm) çıkaran bir sefine-i Rabbaniyede çalışan hademeleriz. Elbette dört fertten bin yüz on bir kuvvet-i maneviyeyi temin eden sırr-ı ihlası kazanmak ile tesanüd ve ittihad-ı hakikiye muhtacız ve mecburuz.

Evet, üç elif ittihat etmezse üç kıymeti var. Sırr-ı adediyet ile ittihat etse yüz on bir kıymet alır. Dört kere dört ayrı ayrı olsa on altı kıymeti var. Eğer sırr-ı uhuvvet ve ittihad-ı maksat ve ittifak-ı vazife ile tevafuk edip bir çizgi üstünde omuz omuza verseler, o vakit dört bin dört yüz kırk dört kuvvetinde ve kıymetinde olduğu gibi; hakiki sırr-ı ihlas ile on altı fedakâr kardeşlerin kıymet ve kuvvet-i maneviyesi dört binden geçtiğine, pek çok vukuat-ı tarihiye şahadet ediyor.

Bu sırrın sırrı şudur ki: Hakiki, samimi bir ittifakta her bir fert, sair kardeşlerin gözüyle de bakabilir ve kulaklarıyla da işitebilir. Güya on hakiki müttehid adamın her biri yirmi gözle bakıyor, on akılla düşünüyor, yirmi kulakla işitiyor, yirmi elle çalışıyor bir tarzda manevî kıymeti ve kuvvetleri vardır. ^{HÂŞİYE}

HÂŞİYE: Evet, sırr-ı ihlâs ile samimî tesanüd ve ittihad, hadsiz menfaate medar olduğu gibi, korkulara, hatta ölüme karşı en mühim bir siper, bir nokta-i istinaddır. Çünkü ölüm gelse, bir ruhu alır. Sırr-ı uhuvvet-i hakikiye ile, rıza-i İlâhî yolunda, ahirete müteallik işlerde kardeşleri adedince ruhları olduğundan, biri ölse, “Diğer ruhlarım sağlam kalsınlar. Zira o ruhlar her vakit sevapları bana kazandırmakla manevî bir hayatı idame ettiklerinden, ben ölmüyorum” diyerek, ölümü gülerek karşılar. Ve “O ruhlar vasıtasıyla sevap cihetinde yaşıyorum, yalnız günah cihetinde ölüyorum” der, rahatla yatar.

(Lem’alar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2025, s. 275-276)

4. Metin

Aziz, siddık kardeşlerim,

Lâtif ve mânidar ve beşaretli iki hâdiseyi beyan ediyorum.

Birincisi: Meyusâne bir hatıradan müjdeli bir ihtar:

Bugünlerde hatırıma geldi ki, hayat-ı içtimaiyeye giren hangi şeye temas etse, ekseriyetle günahlara mâruz kalıyor. Her cihette günahlar serbestçe insanı sarıyorlar. “Bu kadar günahlara karşı insanın hususî ibadeti ve takvâsı nasıl mukabele edebilir?” diye meysâne düşündüm.

Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattur ettim. Risale-i Nur şakirtleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur’âniyeyi ve beşaret-i Aleviyeyi ve Gavsıyeyi düşündüm. Kalben dedim ki: “Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dille nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?” diye mütehayyir kaldım. Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki:

Risale-i Nur’un hakikî ve sadık şakirtlerinin mâbeynlerindeki düstur-u esasiye olan iştirak-i a’ mâl-i uhreviye kanunuyla ve samimî ve hâlis tesanüd sırrıyla herbir hâlis, hakikî şakirt, bir dille değil, belki kardeşleri adedince dillerle ibadet edip istiğfar eder. Bin taraftan hücum eden günahlara, binler dille mukabele eder. Bazı melâikenin kırk bin dille zikrettikleri gibi, hâlis, hakikî, müttakî bir şakirt dahi kırk bin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşaallah ehl-i saadet olur.

Risale-i Nur dairesinde sadakat ve hizmet ve takvâ ve içtinab-ı

kebâir derecesiyle o ulvî ve küllî ubudiyyete sahip olur. Elbette, bu büyük kazancı kaçırmamak için, takvâda, ihlâsta, sadakatte çalışmak gerektir.

(Kastamonu Lahikası 57. Mektup, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2025, s. 100-101)

5. Metin

73- Cemaatte vâhid-i sahîh olmazsa; cem' ve zam, kesir darbı gibi küçültür. ^{HÂŞİYE}

HÂŞİYE: Hesapta malûmdur ki darb ve cem', ziyadeleştirir. Dört kere dört, on altı olur. Fakat kesirlerde darb ve cem', bilakis küçültür. Sülüsü sülüs ile darbetmek, tüsu' olur; yani dokuzda bir olur. Aynen onun gibi insanlarda sıhhat ve istikamet ile vahdet olmazsa ziyadeleşmekle küçülür, bozuk olur, kıymetsiz olur.

(Mektubat, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-2025, s. 558)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ²
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ³

2. Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

3. Duaları şu sözlerle sona erer: "Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur" (Yunus Suresi: 10.)